1879. XI. évfolyam. 182. szám. Szerda, szeptember 17.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

KÖNYVTÁR

Debreczen, szept. 17.

II.

(P.) Tegnapi vezérczikkünkben elmondtuk nézeteinket általánosságban a nyelvtanitásra s azon vádra vonatkozólag, hogy mi a germanizatiót pártoljuk. Most még csak azt adjuk hozzá, hogy ezikkiró nincsen tisztában azzal a germanizátióval, pedig a tulajdonképeni germanizátió nem jelent egyebet mint az állami, községi közigazgatás minden ágában a német nyelvet tenni uralkodóvá; kitiltani az iskolákból a magyar nyelvtanitását s behozni helyette a németet; ezéval minden lehető eszközökkel odatani, hogy a magyar nyelv s nemzeti irány elnyomásával a német kerekedjék felül.

Igy értelmezzük mi a germanizátiót s ebben az értelemben természetesen utolsó lehelletünkig ellene szegülnénk mi is.

De a mi debreczeni iskoláinkban egészen másról van szó.

Elemi leányiskoláinkból a felsőbb iskolába nem mehet a növendék, ha a német nyelvben alapot nem tud kimutatni s igy megtörtént már is, hogy a szülle — ki pedig leányát tovább tanittani óhajtotta — kénytelen volt e szándékáról lemondani, mert nem akarta az előkészitésért tőle követelt dijat fizetni.

Iskoláink ilyen szervezete mellett, – hogy a költséges előkészités elkerülessék s ezáltal a szegényebb sorsu, de tanulni vágyó növendékek czéljuktól el ne üttessenek, nagyon kivánatosnak, sőt szükségesnek láttuk, hogy a felsőbb osztályokban már tanittassék a német nyelv, hogy a növendék minden akadály nélkül léphessen a felsőbb iskolákba.

Az, hogy ezt Lugerné asszony, vagy pedig más tanitja, nézetünkre semmi befolyással nincsen, de hogy ennek e tényi tanitási ügyessége kitünő, az a czélt mindenesetre biztosabbá teszi. A szakférfiak előtt kitünően letett vizsga s az ennek folytán nyert képesitési oklevél igazolják nézeteinket.

De ettől eltekintve, ugy tudjuk, hogy maga az iskolaszéki elnök ur tette az első lépést arra nézve, hogy a czélba vett tömeges tanitás kivihető legyen; annál nagyobb volt tehát megütközésünk, midőn ez iskolaszéki ülésen olyan inditvány mehetett keresztül, mely betiltani szándékozik e helyes irányban megindult mozgalmat. Ez inditványt mi csak azzal tudjuk indokolni, hogy ha az elemi iskola felső osztályában már előkészitették a növendék a német nyelv alapismereteire- akkor a növeldében nem vehetik meg az előkészitésért járó 30 frtot. Természetes, hogy ez indokolásnak neve: szemfényirigység.

Nem tudjuk még, hogy végleg be lesz-é tiltatni az iskolaszék által elemi iskoláinkban a német nyelv tanitása, de ha igen, ugy kivánesiak vagyunk rá, hogy miféle intézkedések fognak tétetni arra nézve, hogy a növendékek minden akadály és különleges költségek nélkül lehessenek felsőbb iskolákba át.

Más államokban, mint Franczia- és Németországban, a tanügy barátai első feladatuknak tekintik, hogy az ilyen tömeges tanitás nyerjen tulsulyt, már csak czélszerüsége és olcsóságánál fogva is; de mindenesetre igyekeznek az iskolákat olyan összhangzatba hozni, hogy az alsóbb osztályokat végzett növendék minden nehézség nélkül mehessen át a felsőbb osztályokba. Ott csak egy czél van: a növendékek helyes kiképzése, nálunk ez mellékes dolog akkor, midőn jövedelem-apadás mutatkozik. Nálunk van ferde iskolaszervezet s a ki ezen ferdeséget kiegyenliteni akarja, azt nem azért gátoljuk meg, mert olcsó dijt követel, hanem azért, mert ezáltal egy másik egyén kevesebb jövedelmet kap.

Itt ugy látszik, a czél semmit sem határoz, mert a főszerepet az érdek játsza. —

Ezért nem lehetett szó nélkül hagynunk amaz iskolaszéki határozatot, s azon magánuton ejtett felszóllalást, mely nem kevesebbet akarna, minthogy az elemi leányiskolákban ne lehessen a női disznunkákat sem tanitani, lévén ez a növelde kizárólagos feladata. Ebből az következnék, hogy az olyan leány a ki nem akar növeldébe menni, ne is tudjon semmit a női munkák köréből.

E körülmények okozták multkori felszólalásunkat és örülnénk, ha jövőre nem lenne okunk az ilyen dolgokban felszólalni.

Politikai hirek.

— **A czár haláláról** szárnyal a hir. Simferopolból, hol ujabban a czár tartózkodott, oly hir jő mely felette gyanus. A czárról azt irják, hogy sulyos beteg. Ha a kósza hir igaznak bizonyul, akkor világot rázó háborura van kilátás.

— **Az occupáczióról** nincs semmi ujabb hir. Csapataink a főbb pontokat megszállották. Ellenállásra nem találtak, de az ellenséges hangulat mindenütt tapasztalható.

— **Andrássy gr.** csak október első felében adja át hivatalát utódjának, illetőleg Haymerle bárót akkor fogják majd kinevezni külügyminiszternek. A „Deutsche Zeitung“ szerint a bécsi diplomatiai körökben határozottan állitják ezt.

— **Az olasz kormány** badi készületeit folytatja. A „Riforma“ szerint az olasz hadügyminiszter a ministeri tanács jóváhagyásával a kamarák elé törvényjavaslatot fog terjeszteni, melyben rendkivüli természetü uj hadügyi kiadásokra kér hitelt. A keleti alpokat meg akarják erősiteni, Verona védhomlokzatát meg akarják változtatni.

Világ folyása.

Debreczen, szept. 17.

(*) **Andrássy** grófnak lemondása, ugy látszik, csakugyan nem egyéb komediánál. A napokban azt hiresztelték, hogy tárczáját szept. közepén fogja átadni utódjának, s ime, már meg azt irják, hogy csak október közepe felé lesz abból valami.

E komédiázás méltán azt a gyanut kelti fel, hogy Andrássy gr. megbánta a lemondását s oda igyekszik, hogy megmaradhasson a polczon. Ugy látszik, ez sikerülni is fog neki.

Az **ifju csehek gyülése** Prágában elhatározta, hogy a képviselőket utasitja a reichsrathba belépésre, azon utasitással, hogy követeljék, miszerint az általános szavazati jog alapján a választási törvény megyváltoztattassék, s hogy szálljanak szembe minden reakczionárius irányzattal. — A boszniai kérdésre nézve azon utasitás adatott a képviselőknek, hogy a szláv érdekek solidaritását meg ne sértsék. —

Egy franczia lap **osztrák-magyar-török szövetségről** álmodik. Ezen lap szerint Konstantinápolyban egy ilyen szövetségről beszélnek folyvást. Mi nem hisszük. Egy ilyen szövetség kötésére más idők és más emberek kellenének.

Konstantinápolyban egyébiránt most rendkivüli izgatottság uralkodik a **kelet-ruméliai események** miatt. Emlitettük, hogy nevezett tartományban sok mohamedán megöletett a bolgárok által. A konstantinápolyi nép nagyon felbőszült e hirre, s most a porta jegyzéket szándékozik intézni a hatalmakhoz ez ügyben. Azt hisszük, nem lesz sikere, mert hiszen a hatalmak édes gyermekük gyanánt dédelgetik a bolgár urakat.

A többi országokból nagyon **harczias hirek** érkeznek. Olaszország magatartása és messzemenő intézkedései, a lapok és katonák harczias indulata kétségtelenné teszik, hogy az olasz-osztrák háboru nem messze van. A kormány legujabban Garibaldit is magához hivta egy „fontos ügyben.“ Hogy ez a „fontos ügy“ a háboru kérdése, aziránt alig lehet kétség.

Hasonlóképen napról-napra feszül a viszony **Német-** és **Franczia-ország** közt. A vasember, Bismarck féltékenyen tekint Franczia-országra s félve tapasztalja annak izmosodását. S ennek következtében ugy látszik, Németország még előbb fog háborúba bocsátkozni szomszédjával, mint annak eszébe jutna megkezdeni a revanche háborut.

Anglia nagyon meg van akadva afghán alattvalóival. Most már megindította ellenük a harczot, de a megfenyités nehezen megy, az angol csapatok előnyomulását sok akadály háttráltatja. — Ha a két ellenfél végre találkozni fog: előreláthatólag véres ütközetekre fog kerülni a dolog.

Hogy végül **Ausztriáról** is szóljunk, megemlitjük, hogy Bécsben teljes nyugalommal várják az eseményeket, — mert hiszen Bismarck majd csak elintézi egyebek közt Bécs sorsát is. Tudvalevőleg Bismarck Bécsbe jön a hét utolján. Lesznek tárgyalások. Ausztria szövetséget keres és köt. — Persze e kötésnél nincs és nem lesz tekintet Magyarországra. Félő, hogy a vontató kötél hazánkat is a Scyllák közé sodorja, s talán hosszabb ideig háttráltatni fogja függetlenségünk órájának ütését, a mi pedig már közel volna.....

Munkásság az élet sója.

IV.

Ehol fut előtted a Sanghai fajtáju tyuk, a Bautham, a javai faj kicsiny zömök, mely kicsinységét aránylag tulhaladó tojásokat ad; emide jön a Szeremley faj, ott kapargat az „Ezüst Brabaut.“ Midőn a hires tyukász Grubiczy ezt meglátta elbámult. Ilyet még ő se látott. A tyukászat folytatása egy más helyen is történik.

Ezek után senki sem fog csodálkozni, hogy e kerttől nehezen vettem bucsut, de hát a nap bucsuzása engem hasonlóra figyelmeztet. Veress urtól egy kéziratot kaptam elolvasás végett. Egy uj világ tárult föl előttem. Az irodalomban nincs olyan; legalább én nem ismerek olyan ösvényt, mint melyre Veress ur vezet minket. A kézirat igénytelen czim alatt igen érdekes — gazdasági regény. Biztosithatok mindenkit, hogy sokkal nagyobb élvezetem volt, mint Ponson férczelményeinek olvasásakor van szép olvasónőm. Az uj irányt megnyitó münek csak első része van kezeimben, de már siettem a szerzőt felkérni, hogy a világért ne tegye le tollát. Bebizonyitotta, hogy azt ép olyan müértőleg és haszonnal tudja forgatni, mint gyümölcsészetét kezelni, tyukászatát ápolni, a napsugaraival rajzolni.

E helyütt megemlitem, hogy Veress ur egy időben fölkereste gépével a dicsőséges korszakból fennmaradó romokat, azokat lefényképezte és az azokhoz kötött a nép ajkán élő hagyományokat följegyezte és ezek alapján igen érdekes, illustratiókkal ellátott rege-gyüjteményt irt, melynek históriája is van s mi a napvilágra jöttét gátolja. Pedig bizonyos vagyok benne, hogy kapós olvasmánynyá válnék. Mert például melyikünk ne olvasta volna nagy gyönyörüséggel Balkányi Szabó Lajos urambátyám zamatos magyar regéit? Hasonló élvezetet nyujtanának bizonyára Veress regéi is.

Sajnálom, hogy még nem teljesült be azon óhajom, miszerint Veress ur életrajzi adatait birnám és illetőleg közölhetném, de reménylem, hogy ezt nem sokára tehetni fogom, és adatokkal bebizonyithatom, miként lehet erős akarat által boldoggá az ember, miként teremthet semmiből gazdagságot s milyennek kell lenni, ha az ember tehetős. Azt hallottam, hogy gazdálkodásába 60,000 frtot fektetett a mi pomologusunk, na meg azt, hogy ő egyszerü aranyműves inas volt, midőn véletlenül tehetséget fedezett föl benne gr. Mikó és alkalmat nyujtott neki a fényképészetet meg tanulni.

De hát ezekről máskor, talán a deési kiállitás alkalmával, mint a melynek létesitésén egész odaadással buzgólkodik Veress ur. Nekem bocsásson meg, hogy jóakaratával és szives vendégszeretetével annyira visszaéltem, — mindent dobra ütök, mindez, a mit elmondottam — a szerénységét sérti is — mások buzditására szolgálhat és igy én nem tettem egyebet, mint a mit ő szokott tenni, t. i. munkára buzditottam.

„Munkásság az élet sója . . . .“

Havas Gyula.

— **A külföldi szakértők véleménye** Szeged biztositásáról s a Tiszaszabályozásnak erre vonatkozó részéről felhivatalos hir szerint következőkben vonható össze: A külföldi szakértők megegyeznek egymással az iránt, hogy a mai külső tiszai védvonalakat fenn kell tartani s következésképp a petresi és egyéb szakadásokat ki kell igazitani. Ezenkivül ajánlanak egy külső körtöltést közvetlenül a város körül és ezen belül egy boulevardot, melynek koronája harmincz, alapja 90 méter szélességgel birna. E boulevard ujabb belső védvonalat képezne s egyszersmind a város szépitésére is szolgálna. A szegediek által kivánt töltések ellen nincs elvi kifogásuk, de nem is tartják azokat okvetlenül szükségeseknek. Szintugy egyetértenek a külföldi szakértők az iránt is, hogy a Tiszát, mely Szeged városánál most mintegy 80 öl széles, 375 ölre kell kiszélesiteni. A kiszélesbités Uj-Szeged felé történnék a nagy vasuti hid nyilásának megfelelőleg. — Lényeges eltérés csak egy pontban mutatkozik a külföldi szakértők között. Ez ez abban áll, hogy legnagyobb részük Szeged városát 30 lábra kivánja feltöltetni, mig ellenben az őszi Barilari a Maros levezetését ajánlja, mint legalkalmasabb eszközt a város megmentésére.

Kossuthnál.

Az ujvidéki szerb gymnasium egyik tanára közelebb látogatást tett Kossuthnál, s e látogatast részletesen leirja a Zasztava szept. 14-iki számában.

Beszélgetésünk, ugymond, főleg Magyarország anyagi viszonyait érinté; Kossuth igen kedvezően nyilatkozott a fehérvári kiállitásról, és dicsérte annak derék rendezőjét Zichyt, ki a körül annyit fáradozott. Ez alkalommal azt is emlitette, hogy ő maga is valaha müködött az országos ipar mezején, és nagyon iparkodott, hogy azt emelje. „Eleinte — igy szólt — mutatkozott némi eredmény, de fájdalom, az csak rövid ideig tartott, mert nem volt kitartás; ő attól fél, hogy az most is ugy lesz. Magyarhon anyagilag fenn nem tarthatja magát saját ipara nélkül, a mi különösen most tünik ki, a midőn a mezőgazdaság terén olyan két nagy és veszélyes vetélytársa van, mint Amerika és Oroszország.“

Mig beszélt, ugy látszik hazájára gondolt, melytől oly régóta elvált és melyet soha többé nem fog látni. Szive őt bizonyosan hazájába vonzza, de politikai elvei nem engedik, hogy szive hangját kövesse. — E miatt ő lelkében bizonyosan érzi a harczot, mely gyakran nehéz, igen nehéz fájdalmakat okoz neki!

A tulajdonképeni politikáról kevés szó volt. En ugyan mindig oda csavaritottam a beszédet, de Kossuth kerülte a politikát és a beszédnek mindig más irányt adott.

Csak gr Andrássyról jegyezte meg, hogy lemondása nem fog semmi változást tenni az osztrák-magyar monarchia külpolitikájában, — — melyet Kossuth természetesen elitél. — Kossuth nem veszi komolyan Andrássy lemondását, és azt hiszi, — hogy ujra a külügye élére áll.

— BUDAPESTI HIREK. — **Berkes Kálmán** népzenekara visszaérkezett Franczia-országból — két tag kivételével, — kiknek megtetszett a franczia föld. „Marczi“ nevezetü primás Lyonban maradt, Csicseri pedig Párizsban. Mindketten franczia zenekarba fognak belépni. Berkes Kálmán most uj tásulatot szervez, melylyel a télen vissza megy Párizsba. Tavaszszal pedig átmennek az Oczeánon New-Yorkban. — **Megörült** tegnapelőtt egy házmester fia. A szerencsétlent kórházba szállitották. — **Tragédia az állatkertben.** A párducz kalitkája a hiuzétól csak egy vasrács által volt elválasztva, melyet fel lehetett tolni. A multkor a rácsot nem eresztették teljesen le. A hiuz a résen átdugta a talpát s játszani akart a párduczczal. A párducz azonban iszonyu dühhel ragadta meg a hiuz talpát, azután beránta saját kalitkájába, s mielőtt az őrök elősiethettek volna, darabokra tépte.

Szegedről.

— sept. 15-én.

(Sz. H.) Szeged befásitására Budapest város 39,700 darab facsemetét ajánlott föl. A csemeték közt különféle nemesitett gyümölcsfajok, diszfák és vadfák vannak. E szép adomány ujabb bizonysága azon bőkezü áldozatkészségnek, melylyel az ország fővárosa a rombadőlt testvérváros ujjáteremtésének ügyét oly nemesen fölkarolta.

* * *

A hajléktalanok téli elhelyezése tárgyában a királyi bizottságnál szorgosan folynak a munkálatok. A nép egyrésze a várbeli kaszamatákban fog elszállásoltatni, melyeknek kitisztogatása s lakható állapotba való helyezése folyamatban van. — A téli szállásokul átalakitandó barakkok téglával fognak fölrakatni, ugy hogy az ehez használandó anyag a barakkok épitése után az épitkezésekneél is használható legyen. A barakkok fölrakásához az ujszegedi téglatelepekről 230,000 drb tégla vásároltatott be.

* * *

A közegészségi viszonyoknál, a forró időjárás kedvezőbbre változtával, tetemes javulás észlelhető. A hagymáz veszélyesebb neme, a küteges hagymáz csaknem teljesen alábbhagyott. Különösen emlitésre méltó azon körülmény, hogy a roncsoló toroklob, mely még eddig folyton terjedni látszott, legujabban szintén hanyatlóban van.

* * *

A vészharangok tegnap este 9 óra tájban tüzet jeleztek. A vasárnapi közönség nagy tömegekben tódult alsóváros felé, a hol a tüz jelezve volt, de nem talált se lángot, se füstöt. A tüzfecskendők is hiában kalandoztak utczáról utczára, nem találtak a vész szinhelyére sehol. Rövid idő mulva aztán kitünt, hogy a toronyőr — szerencsére csalódott, és az egész vir-var vaklárma által lett előidézve. A tüz messze esett a város határától. Gyállán gyuladt ki valami szalmakazal, a szemes toronybakter azt nézte alsóvárosi tüznek.

— VIDÉKI HIREK. — **Szathmáry Árpád**, szintársulatunk jeles tagjainak rendezői jutalomjátéka holnap lesz Nagyváradon, mely alkalommal „Dráma a tenger fenekén“ cz. látványos dráma egészen uj diszletekkel kerül szinre. 8 képben. — **Jó ovatosnak lenni.** Berettyó-Ujfaluban egy ember lépfenés marhájával bibelődött, minek következtében megbetegedett és nehány nap mulva meghalt. — **Nagy a halbőség Szegeden.** Szeged városának mélyebben fekvő területein levő mocsárokban a halászok temérdek halat fognak. A napokban a Rókuson egy kertben halászatot tartottak, és az eredmény nem kevesebb mint hét mázsa csuka volt. — **Gyilkosság** történt e hó 8-án Göresönyben a bucsu alkalmával. Pap János tehenes Ferenczy Imre társát a nagy koresma előtt leütötte. Ferenczy nyomban meghalt. A

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Poste restante.

— Beszély. —

Irta: **Dengi János.**

(Folytatás.)

Béla iróasztalához ült s irt:

„Sajátságos magatartása nem érdemelné meg, hogy levelére válaszoljak; de — bár előttem kiléte teljesen ismeretlen is — nehogy aggyatlansággal vádoljon, megteszem. Először is tudni akarom, miféle Irmáról beszél ön, mert én legalább is hat Irmát ismerek s nem tudom, melyiknek lehetek boldogságára befolyással. Ugyan világosabban, hogy ha esetleg nem találnánk is, legalább igy értsük meg egymást. Tegyen holnap délután 4 órakor a d . . . i kertben a tó melletti kék padon s én is ott leszek. A szinházba is alkalmasint elmegyek.“

A levelet boritékba tette s átnyujtá a hordárnak.

— Ezt már a postára viszem, mondá a hordár, mert igy van parancsolva. Tessék reá irni: „1. 2. 3. 4. Poste restante“

— Itt van barátom, mondá Béla, miután rá irta az emlitett jegyeket.

A hordár átvette s távozott.

III.

Az 5. számu páholyban egy ismerős család ült. Béla még egyszer figyelmesen megnézte, határozott s a páholyba nyitott.

— Láttam nincs vendégük — mondá belépésekor — s ezért bátorkodtam . . .

— Nagyon jól tette, foglaljon helyet.

Béla észrevehető zavarral foglalt helyet. A páholyban az ismerős családon kivül senki sem volt. Ez szeget ütött fejébe. Felültetett volna? gondolá magában? Ez mégis valami! De hátha otthon maradt? Mindjárt megtudom.

— De talán én elfoglalom itt valakinek a helyét, aki nem fogja ezt szivesen venni, ugye nagyság — mondá a mellette ülő mamának.

— Ugyan kinek foglalná? Láthatja, hogy mindnyájan itt vagyunk . . .

— Az igaz; hanem . . .

— Nos mi?

— Hátha vendégük van nagyságéknak ez estére . . .

— Dehogy van.

— Otthon sincs?

A mama és leánya kérdőleg tekintének Bélára, mintha nem értenék, mit akar, ezután mondá a mama vontatott csodálkozó hangon:

— Nincs.

— Különös — mondá magában Béla. Bolonddá akar tenni? Vagy valóban felültetett valaki?

Itt aztán gondolataiba merült s figyelemmel hallgatá az előadást.

Hosszabb hallgatás után felállott, köszönt s bosszusan eltávozott. A páholyban ülők kérdőjelekként tekintének utána.

Éppen az utólsó felvonás közepén voltak, mikor az 5. számu páholyba egy fiatal hölgyet látott bemenni. Oda pillantott. Egészen ismeretlennek tünt fel. Erősen oda szegezé látcsövét s még erősebben vizsgálá a vendéget.

Nem ismerem, mondá huzamos nézés után. Ez volna? De hát ki lehet ez? . . . Most már nem mehetek közéjük. Nem is ment; helyben maradt s le nem vevé szemét egész előadás végeig az illető páholyról.

Mikor aztán a kitóduló tömegben előtte haladtak el s ültek kocsiba, kérdé egy mellette álló barátjától:

— Ki ez az ismeretlen?

— Ez barátom N-ék rokona; ma érkezett városunkba s holnap távozik is.

— Ma? Holnap? kérdé csodálkozva. És kicsoda? . . .

Mikor azonban már e kérdést kiejté a kérdezett egy család fiatal hölgyével beszélt s mint látszott, haza kisérni szándékozott.

A robogó kocsi után nézett s ő is haza indult.

IV.

Béla e kétszeri rászedés után föltette, magában, hogy többé figyelembe se veszi az egész dolgot. De eszébe jutott a másnap délutáni rendezvous. Erre még elmegyek — mondá — minthogy megigértem s ezzel aztán vége.

Másnap délután azonban az ég csatornái egész bőséggel áztaták a szomjas földet s az utólsó találkozást is meghiusiták. Levél se jött. Már kezdé is elfelejteni az egészet.

A negyedik nap azonban asztalán a következő levelet találá:

„Az 5. számu páholy már ki volt véve, mikor én akartam hozájutni s igy kénytelen voltam támlásszékbe menni s onnan gyönyörködni az ön gukkerezésében. Ön mindenesetre azt hitte, hogy az a kis leány vagyok, ki később az illető páholyba ment. Csalódott. En régen voltam kis leány. De térjünk dologra. Minthogy legutóbbi találkozásunk sem sikerült, kénytelen vagyok már most irni. Kérdi, ki ez az Irma? S nem is tudja? Lám, lám, milyen hamar kimegy a férfiak fejéből az ilyesmi! Mig együtt vannak valamely hölggyel, égre-földre igérik, hogy soha el nem felejtik, hogy mindig rá gondolnak . . . S ime! Nehány hét s már nem is emlékeznek reá. De ilyen valamennyi férfi s én százszorosan boldognak érzem magamat, hogy tulvagyok azon az időn, melyben a férfiak hitegetéseire hallgatnom kellene. Szegény Irmám! Hát rád már nem is emlékeznek? Ugyan érdemesre pazarlod érzelmeidet; ettől ugyan várhatod azon boldogságot, melyre ugy vágyol, s melyet anynyira megérdemelnél.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Péter Gábor.
Főmunkatárs: Grünvald József.

A folyó év szeptember 30-án tartandó államsorsjegyek huzására, a mely a szegedi és tiszavidéki árvizkárosultak javára rendeztetik, eredeti sorsjegyek 2 frtjával még mindig kaphatók. Tiz darab vételénél egy ingyen.

Ezenkivül a jövő október hó 1-én történő huzásra Bécs városi igérvények igen jutányos árért kaphatók

KATZ JAKAB
lottógyüjtődéjében, főpiacz 2125. sz. a. dr. Kain házzal szemben.

(273)

R SZÁLLODA
NYITÁSA.
a nagyérdemü közönséget, hogy diszesen
ek étkezési termeit
MEGYEHÁZZAL SZEMBEN
n. vasárnap este
dü zenekar müködése mellett megnyi-
kávéház helyiségei még el nem készülsőbben fog eszközöltetni.
zállodám megnyitásáról ezennel értesitem,
nagybecsü pártfogásába.
Frohner Bernát.

ag. MAGÖMLÉS-ŐRZŐK.
ranczia darabja 2 frt. 50 kr., ugyszintén mindennemü gummibetétek, esőköpenyegek, üvegek, nők és urak számára, táskák, füecskendők, légpárnák, és minden e szakba vágó czikkeket közvetlen külföld utánvétel mellett a gumi-áruk ügynöksége:
EK
Alex. Mosé Bécs I. Köllnerhofgasse Nr. 4.

Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

gyilkos pedig a korcsmába ment s tovább mulatott. — **Vaddisznók** garázdálkodnak Gyöngyös határában. Több község elhatározta, hogy hajtóvadászatot indit a garázdálkodók ellen.

Adalék az öngyilkosság statisztikájához.

Guerry közelebb adta át a nyilvánosságnak azon harminez évi fáradhatatlan kutatásainak eredményét, mely a legkülönbözőbb büneseteknek tanulmányozásának gyümölcse.

Ezen sok nehézséggel járó és lelkiismeretesen végzett munka által, mely a francziа és angol törvényszékek hiteles adatain alapszik, a statisztika is sokat nyert, mert az ily nagy számmal egybeállitott büneseteknek puszta fölsorolása is sajátságos világot vet azon hatásra, melyet a kor, nem, éghajlat, évszakok és sok más körülmény bizonyos fajta büntények ritkább vagy gyakoribb előjövetelére gyakorol.

A büntények között kétségkivül legnagyobb lélektani érdeket az öngyilkosság nyujt. Az ember rendesen csak szenvedélyes izgultság és lelki beszámithatatlanság állapotában képes legyőzni állati és ösztönszerü borzalmát a haláltól és Guerry tanulmánya e tekintetben szerfölött fontos és meglepő fölvilagositásokkal kedveskedik.

Igy például megtudjuk ezekből azon általánosan elterjedt nézettel homlokegyenest ellenkező tényt, hogy élemedettebb korunaknál sokkal gyakoribb az öngyilkosság. Az aggkor nem bir többé az önmagában bizó erélylyel, a boldog mosolyu könnyelmüséggel, melylyel a fiatalság az élet sulyosabb vas napjait nézi és veszi; s épen azért legritkább az öngyilkosság a 30—35 éves koruak között, mig az ötven évesek e tekintetben első sorban állanak. — Mint a nyilvános biztonság ellen intézett büntények általában, ugy az öngyilkosság is gyakoribb nyáron, mint télen, és ennek nagyon egyszerü, mert a hőség az emberi ingerültséget és indulatokat táplálja és fokozza.

Nevezetesebb és meglepőbb ennél azon forditott viszony, melyet az öngyilkosság, a gyilkosság és hasonló büntényekkel szemközt elfoglal. Minél gyakoriabbak ugyanis a büntények, melyeknél az ember birvágyból, boszuból vagy féltékenységből embertársa életére tör, annálinkább az öngyilkosság, és ez áll megforditott viszonyban is.

Habár a nőnem az őrültségnek, mint általában az affekciójának, mely az öngyilkosságot előidézni szokta, jobban ki van is téve mint a férfinem, az öngyilkosok száma mégis sokkal többre rug a férfiak, mint a nők között, habár e büntény egyes neme, mint az öngyilkosság szerelemből kiválóan csak a nők körében fordul elő. E jelenséget megmagyarázza azon tagadhatatlanul szivósabb kitartás, melyet a nők ugy természeti, mint erkölcsi szenvedések elviselésében kifejtenek, mig a férfiakat ezenfelül egy fékevesztett életmód és iszákosság terheli, — szoritja gyakran e büntény terére. —

A népek nagyobb és kisebb müveltségi fokozata is befolyással van az öngyilkosság terjedésére. Guerry kutatásaiban négy müveltségi fokozatot különböztet meg. Az elsőbe azok tartoznak, kik sem irni, sem olvasni nem tudnak, a másodikba, kik csak tökéletlenül, a harmadikba kik tökéletesen s korrekten, s a negyedikbe végre, kik kiváló müveltséggel birnak.

És ime, itt a legszomoritóbb kép jelenik meg szemeink előtt, mert mig a büntények között az öngyilkosságot az első és második osztálynál, a 34. és 35-dik sorozatban találjuk, a harmadik és negyedik osztálynál már a 15. és 16-ikat foglalja el. E megdöbbentő viszony — fájdalom! — csak nagyon is alapos. A finomodás és haladó müveltség az embert korán megfosztja a szükséges erélytől és jellemszilárdságtól, mig szellemi ingerlékenységét és izgatottságát folytonosan növeli, és innét van az, hogy Franeziaországban és Angliában évről-évre szaporodik az öngyilkosok száma, mig Oroszországban az aránylag mód nélkül jelentéktelen.

E büntény borzadályos kisértetként követi haladásában a civilizációt és minél finomább érzéssel került ki valaki az alkotó kezéből, annál könnyebben körmei közé kerül.

Azon viszonyok és körülményekhez, melyek az öngyilkosság szaporodását elősegitik, századunknak egy sajátságos motiruma is hozzájárul. Az 1789. óta alázott és folytonosan ingadozó politikai viszonyok, a vallásos exaltáczió, szerencsétlen szerelem, szomoru családi körülmények, váratlan és hirtelen csapások, veszteségek, kicsapongó életmódok az öngyilkosság ezen közönséges okain kivül ujabb időkben fölléptek a politikai eszmék győzelméhez kötött remények, melyeknek meghiusulta a csalódott lelket először kétségbeejti azután az öngyilkosok közé sorozza be.

(„P. H.“)

Külföldi dolgok.

— **Kelet-Ázsiába**. A „Triester Z.“-nak irják Yokohamából, hogy az olasz kormány Hongkong felé gőzös vonalat akar szervezni és a japáni kormányt felszólitotta, hogy az ő gőzhajótársulatát is hasonlóra utasitsa, ugy, hogy ez által Olaszország egy külön, majdnem közvetlen összeköttetést nyerhet Japánnal. — Az idézett lap megjegyzi, hogy Ausztriának is hasonló összeköttetésre kellene törekednie Japánnal.

— **Eugenia császárnéról**. Victoria Anglia királynője folyton azon müködik, hogy Eugenia hagyja el Chislehurstot, mely annyi szomoru emléket idéz föl lelkében minden pillanatban, s költözzék el valamelyik skót kastélyba. De minden kérés és meghivás hiába való. Teste valamint lelke ki van merülve, s aludni csak akkor tud, ha nagy adag chloral-hydratot vesz be esténkint. Az orvosok azt állitják, hogy ha a császárné rövid idő alatt el nem hagyja Chislehurstot, legrosszabbtól lehet tartani.

UJDONSÁGOK.

* **Esküvő**. Guti József b.-ujvárosi ref. leánytanitó e hó 21-én vezeti oltárhoz Haraszty Gizella kisasszonyt, Haraszty ottani kereskedő leányát.

* **Gyászhir**. A debreczeni róm. kath. tanitó-testület a maga, valamint a r. k. iskolaszék ugy az elhunytnak neje, gyermekei és rokonai nevében is szomorodott szivvel jelenti egyik veterán tagjának néhai JEDDI FEHER RUDOLF tanitónak élete 57-ik, tanitói működésének 30-ik évében, folyó évi szeptember hó 14-én sorvadásban történt kimultát. A boldogult hült tetemei folyó hó 16-án délután 4 órakor fognak a szent-anna-utczai sirkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunytnak rokonai, kartársai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Sajtóper**. A Szentmiklóssy László féle ismeretes sajtóperben az esküdtszéki végtárgyalás jövő október hó 25-én fog megtartatni. Erdekesnek tartjuk felemliteni, hogy e perben ez alkalommal lesz az ötödik végtárgyalás.

* **A vörös kakas**. Napról-napra több nagy tüzesetet kell registralnunk. Most is az ország különböző részeiből fekszenek előttünk ily szomoru hirek. Igy jelentik Erdélyből, hogy Felső-Szállaspataka folyó hó 9-én egészen a lángok martaléka lett; minden porrá égett, 600 ember hajlék és élelem nélkül van; a nyomor borzasztó. — A község lakosai elolláhosodott magyar egyházi nemesek, kik különösen az utóbbi időkben nagy lépéseket tettek a magyarosodásban; azonban az előtt is ez oláh vidéken a magyaroknak erős támaszai voltak. — Szokolán Esztergommegyében nagy tüz volt szept. 7-ikén. 12 ház, számos pajta és gabona lett a lángok martalékává. Semmi sem volt biztositva s igy a szegény lakosok kára igen érzékeny. A tüz este 8 óra után ütött ki, s messze bevilágitotta a környéket. — Borostyánkőn (Vasm.) mult kedden borzasztó tüzvész dühöngött. 75 ház és a melléképületek lettek a tüz martalékává az összes terményekkel együtt. Leégett az evang. templom és paplak, ugyszinte a kath. paplak melléképületeivel.

* **Halálozás**. Helmer Antalnak a helybeli vasuti postatisztnek neje ma reggel szivszélhüdésben hirtelen elhunyt. Temetése holnap lesz. Béke poraira.

* **Népesedési mozgalom**. Debreczenben f. hó 7-ikétől bezárólag 13-ikáig született 27 fiu 26 leány összesen 53. Meghalt összesen 50 egyén; ezekszerint a születtek száma háromnal multa felül a halálozásokat A járványos betegségek közzül leginkább a vörheny uralkodott legjobban.

* **Az izraeliták ünnepe** ma este veszi kezdetét, és pedig az ujesztendővel, ehez egy hétre lesz a kiengesztelődési ünnep, vagyis a hosszu nap; azután pedig következik a sátoros ünnep.

* **Halálozás**. Bácsi András helybeli polgárt sulyos csapás érte. Pár hét óta harmadik gyermekét ragadta ma el a halál. Béke poraira!

* **Két ökör**. Homonnán a mult heti vásárkor történt a következő eset. Egy ujhelyi kereskedő ökröt alkudott egy krajnyai atyafiról, s az alku megköttetvén, a kereskedő Szvatopluk dicső ivadékának egy 50 frtos bankjegyet nyujtott át foglalóul, ki ezt a derekán fényeskedő tüszőbe kvártéjozta el, a vevő pedig ezalatt a marhapaksust kivánta elő. — Az atyafi csür-csavar rettenetesképpen, a mi végre gyanut keltett a kereskedőben. A kereskedő tudakozódni kezdett a vásárban különösen a marha kereskedőknél, — hogy valamelyiknek nem hiányzik-e marhája. Denique: kiderült, hogy egy marhakereskedőt ökre „hütlenül“ elhagyta s az is kiderülvén hogy a szóban levő ökör a „hütlen ökör“, a melynél csak az volt nagyobb ökör, a ki árulta, már t. i. az — atyafi, a kit a midőn vallatni kezdettek, lakonicze csak annyit felelt, hogy az ökröt — „találta“. Az ökrös ökör átadatott a hatóságnak, —

* **Gyilkosság**. Geszterédről Mandel József ur csordása egypár szarvasmarhát hajtott Nyiregyházra a vásárra s midőn onnan visszatérve magánosan mendegélt, ismeretlen tettesek megtámadták és megölték. A nyomozás alapján hihetőleg olyanok ölték meg, kiket valaha megsértett, mivel pénzt nála nem remélhettek, amint nem is volt, csak 83 krajczár. A holttestet a geszterédi határban egy krumpliföldön találták meg, három nagy vágással fején.

* **Hangverseny**. A folyó év szeptember hó 20-án a „Korona“ szálloda termében Balázs Kálmán által — részben jótékony czélra — rendezendő hangverseny müsorozata. I-ső rész. 1. Egyveleg Meyerbeer „Hugenották“ cz. dalmüvéből, előadja Oláh Józsi zenekara. 2. a) Ábrányi „Szegény legény buja“ zenekép, b) Chopin „Polonaise“ as dur op. 53, előadja Steinacker Sándor ur. 3. Magyar népdalok hegedün előadja Szilágyi Imre ur. 4. Szavalat előadja Saárossy Pirkler Róza urnő. 5. „Gyöngéd volt a szerelem“, népdal egyveleg Hitessy Lajostól előadja a dal és zene-egylet. II. rész. 6. „12 magyar rhapsodia“ Liszt Ferencztől 6. „12 magyar rhapsodia“ Liszt Ferenczről 7. Viotti 22-ik „Concert“-jének 1-ső része, hegedün előadja Fried Lajos ur, zongorán kiséri Kövy Lajos ur. 8. Romance Tits Mattestől, énekli Radichovich Karolina bárónő. 9. „Magyar népdalok“, — hegedün előadja Balázs Kálmán. 10. „Dalünnepen“ Thern Károlytól, előadja a dal és zene-egylet. Helyárak: Körszék 1 frt 50 kr. Zártszék 1 frt. Belépti-jegy 80 kr. Kezdete este 8 órakor. A Bösendorfer zongorát ez alkalomra Kövy Lajos ur szivességből engedte át. Jegyek előre kaphatók ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében.

* **A szerelem hatalma**. Ungváry Ilona, a népszinház egykori szerződött tagja megismerkedett Tiszayval, ugyanazon müintézet egyik, a közönség előtt még ma is ismert tagjával. Szerették egymást, de hogy isten és a törvény előtt egy máséi lehessenek, abban gátolta őket a valláskülönbség, a mennyiben Tiszay izraelita, Ungváry kisasszony pedig katholikus volt. A müvésznő a felekezet külsőségénél többre becsülte szerelmét, és a mult héten áttért az izraelita vallásra. Ma már boldog férj és feleség és Ungvárt élvezi a mézesheteket.

* **Leharapta az orrát**. Eisenzopf János bécsi házaló tegnapelőtt egy pálinkásboltba tért be és idogálás közben a jelenlevőkkel vitába bocsájtkozott. A házaló urat figyelmeztették, hogy ne nagyon lármázzék, de midőn a szép szó nem használt, az ajtó elé tették. Eizenczopf hires verekedő volt és dühében nem tehetett egyebet, mint hogy az ép arra jövő kollegájával Mause Antallal éreztesse szenvedélye hatalmát. Mause nem nagyon értette a tréfát, kollegáját jól megagyabugyálta s a földre terité, de e közben maga is lebukott. Jó ideig hánykolódtak igy a porban és Mause dühében Eisenczopf orrát a szó szoros értelmében leharapta. Érdekes, hogy a leharapott orrt sehol sem lehetett megtaláini, és igy nagyon könnyen feltehető, hogy Mause a leharapott orrt izgatottságban lenyelte. Egy erre vonatkozó kérdésre Maule azt válaszolta: „hisz meglehet hogy lenyeltem, de bizonyosan nem tudom.“ Az orrleharapót átadták a törvényszéknek, az orrnélkülit pedig kórházba szállitották.

* **A kávét** jelenleg gyakran festig rézsókkal. Nagyon tanácsos a kávészemeket előbb forró vizzel lemosni és csak azután pörkölni. Ez által semmit sem veszit értékéből A mosóvizben fényes vassal könnyen mutatható ki a réz. Ha a fényes vasat ezen vizbe mártjuk vörös réz átvonatot nyer. A réz pedig tudvalevőleg méreg.

* **A czeglédi kofa nyereménye**. Mióta feltalálták a lutrit, a szegény ember egyetlen reménysége lett egy szép „ternó.“ Hányat juttatott pedig koldusbotra. S abban sincsen szerencséje a szegény embernek, ha nyer, mert egyik megbolondul örömében, a másik meg ugy jár, mint az a szegény czeglédi kofa, ki a napokban 600 frtot nyert. A mig kiat árult a piaczon, lakását feltörték s elvitték pénzét és minden holmiját, melynek egy részét Törtelen, másik részét Kecskeméten találták meg. — A 600 frtnak se hire, se hamva, csak az emlékezete maradt meg.

* **Husárak** megállapitva s bejelentve 1879. évi sept. 17-től 24-ig következők; 46 kr Magyar Gabornál piacz 1-ső szék, hagymatér 10. szám alatt, Szentessi Istvánnál rózsatér 11. sz. alatt, Nagy Józsefnél piacz-utcza 3-ik szék, Gyarmati Jánosnál mester-utcza 1113. sz. a., Rácz Lajosnál Rózsatér 6. sz, a., 48 kr Szentessi Istvánnál piacz-utcza 2-ik székben. Minden többi mészárszékekben pedig 44 kr.

* **Aulich Lajos**, az aradi vértanuk egyikének családja felől a győri honvédegylet, mely október 6-kán az aradi vérnap harminczas évfordulóját akarja megünnepelni s erre minden egyes vértanu családját meg fogja hivni — kérdést intézett a pozsonyi városi kapitánysághoz. Aulich, ki tudvalevőleg pozsonyi, mint a nyomozások kideritették egy fiut hagyott hátra, Aulich Pál lovagot, ki nyugalmazott főauditor s jelenleg Bécsben lakik. Aulich egy unokanővére Erzsébet a bécsi Zsófia fürdő uszómestere Kherndl Antal neje volt, de időközben elhunyt.

* **Szinházunkban** az első előadás e hó 27-én lesz, mely alkalommal dráma, operette és népszinmüvekből összeválogatott egyveleg fog szinrekerülni. Kapcsolatban megemlitjük, hogy Mándoky a szintársulathoz Dallos (Scholaszter) Jánost szerződtette.

* **Végre megtalálta**. Y-né, derék becsületes józsefvárosi asszonyság soha sem tudott lefeküdni, mig az ágya alá nem nézett, hogy nincs-e ott tolvaj. Tiz évig nem talált, végre a tolvaj csakugyan az ágy alatt volt: „Tolvaj“ — kiáltott férjéhez. — „Jól van, jól! örülök, hogy végre megtaláltad.“

* **Melyik hát az igazi?** Nagy Lajos királyunk azon szobáját, melyben elhunyt a pozsonyi „Toldy-kör“ emléktáblával jelölte meg. Most azonban Némethy Ferencz nágyszombati lakos egy másik házban vélvén megtalálni azt a szobát, e ház tulajdonosnője a ház oldalára egy emléktáblát készittetett a következő felirattal: „Nagy Lajos királyunk valódi halálozási háza és szobája 1832. szept. 11-én.“ Most már Nagyszombatban folyik a vita, hogy: melyik hát az igazi?

* **A szemes fináncok**. Egy alföldi szélmalmos gazda évek hosszu során át dohánycsempészettel foglalkozott és jóllehet, hogy a pénzügyőrség biztos adatok nyomán tudomással birt e tiltott foglalkozásáról, mégis valahányszor szemügyre vette a molnárt, — vagy ha felkutatta a házát, a keresett dohánynak nyomára nem tudott akadni. Egy izben ismét történt hiteles feladás, hogy sok dohány van a molnárnál. El is indult a négy szál legényből álló pénzügyőri alszakasz az utra, titkos és tekervényes mellékutakat választva; az est homályban eljutott egy erdő szélére s a szélmalom is közelében, felütötte hangfoglaló táborát. Lanyhán forgott a szélvitorla, csak néha-néha gyorsitva az élesen sivitó szél által. A molnárnak is rosz szele lehetett, mert folytón igazgatta széltorony forgóját. A lesben elhelyezett finánczok, látták, hogy egész éjjel batyus emberek jártak-keltek a malomba, szintugy viszsza; de nem látták azt, hogy a batyu nélkül érkezett férfiak épen agyonmegrakva távoztak el, erre nem igen figyeltek a leskelődők. Csak az a gazkópé az a molnár hozta volna már a dohányt. Titokszerü suttogás közben, hajnalfelé készen volt a támadó terv, minden részlete meg volt határozva, miként fogják majd a szélmalmot, a környéket megszállni és miként ejtetik meg a házkutatás. Történt azonban, hogy midőn a körülirt terv kivitelére készültek, megjelent egy kilencz éves kis leányka, tálczán hozva egy üveg pálinkát, négy csésze párolgó kávét és fehér puha kenyeret. — Jó reggelt kivánok! Tiszteli édes apám az urakat és küld egy kis früstököt. — Tudja, hogy nagyon megfáztak tegnap este óta. Képzelhetni finánczainknak különös meglepetését. A batyus emberek reggelig tisztában voltak a keresett dohánynyal.

* **Védbeszéd**. Egy hamis pénzverő érdekében ilyen védbeszédet tartott közelebb egy párisi ügyvéd: „Tiz évszázada, hogy a nemzetgazdászok azon gondolkoznak, mint lehessen olcsó pénzt teremteni: és ki azt megmutatja, 12 évre itéli a visszás törvényhozás.“ Ez aztán filozofia.

LEGUJABB.

— **London**, szept. 16. A kormány megnyugtató hireket kapott Kabulból; ezzel szemben azonban minden magánközlemény megerősiti, — hogy az emir szent-háborut hirdet az angolok ellen.

— **Prijepolje**, szept. 16. A csapatok nagyobbrésze ma visszatért Plevljébe. Az itt maradt katonaság nagyobbára magánházakban szállásoltatott el. Holnap egy hadcsapat Kratova elé megy, s Würtemberg hg. és Husni pasa Pribojba. Az összeköttetés Bauja felől Visegrádnak, és másrészt Prijepolje felé fön van tartva. Württemberg hg. tegnapi toasztjára a lakomán, melyet a török-osztrák-magyar barátság mellett tartott, Husni pasa rokonszenvesen válaszolt. A hadcsapatok állapota türhető.

— **Priboj**, szept. 16. A Polit. Corr. jelenti Prijepoljéből: A württembergi herczeg és Husni pasa tegnap ideérkeztek. Prijepolje megszállása folytán az osztrák-magyar csapatok a Novaváros felé elágazó utrészről elvonultak.

Piaczi árak 1879. szept. 16-án.

Egy hectoliter	buza	. . .	8.14—8.18 kr.
„ „	kétszeres	. .	6.36—6.84 „
„ „	rozs	. . .	4.72—5.04 „
„ „	árpa	. . .	2.78—3.10 „
„ „	zab	. . .	2.12—2.44 „
„ „	tengeri	. .	4.40—4.72 „
„ „	köles	. . .	3.74—4.06 „
„ „	köleskása	. .	8.13 „

1 zsák burgonya 1.20 kr. 100 kilo szalonna 51, 52, 53 frt. — 100 kiló háj 51, 52, 53 forint.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor**.

Főmunkatárs: **Grünvald József**.

A mérték feladása mellett

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy **saját szabásom és gyártásommal** kiállitva berendezett itteni

férfi ruha raktáramban

egy öltözék a legujabb divat és idény szerint készitve

10 forinttól 30 forintig készpénz fizetés mellett kaphatók.

Főgondot forditok arra, hogy nagy választékot engedő raktáromban **csinos szabás és legjobb munkával** kiállitott öltözékkel, a jó izlésnek és jutanyosságnak is megfelelve szolgáljak; és hogy a tőlem vásárolt kész ruha, a kiallitást illetőleg épen olyan legyen, mintha megrendelésre készült volna; a határozott árakat pedig, melyet a mindkét félre kellemetlen alkut fogják helyettesiteni, ugy számitom, hogy a t. közönség nem szakértő részének is megnyerjem bizalmát.

Üzletembe egyszersmind

férfi divat és fehérnemü raktárt

is rendeztem be olyanformán, — hogy az e czélra megnyert

KOLLARITS JÓZSEF és FIAI

„Ypsilantihoz“ czimzett budapesti nagyhirü czégtől bizományban tartott s alább jelölt árukat gyári áron fogom a t. közönségnek ajánlani.

Kaphatók ez üzletben a legujabb szabásu fehér chiffon; szines franczia cretton és angol oxford **ingek**, rumburgi és creas vászon vagy angol croise **lábravalók** minden szabásban; fehér és szines szélü vászon és batiszt **zsebkendők**, fehér és szines **félharisnyák** minden nagyságban **gallérok és kézelők**, ing és kézelő **gombok**, legujabb és divatos **nyakkendők**, izzadtságot felszivó **mellények**, végül **keztyük** és más itt fel nem sorolható férfi divat czikkek és kényelmi tárgyak stb.

Lévén a nagyérdemü közönségnek alázatos szolgája

Szedlák József,

férfi-szabó.

☛ csomagolási dij nem számittatik. ☚

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Hirdetés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miszerint a TYUKSZEM teljes sikeres és biztos kiirtását minden fájdalom és vérzés nélkül eszközlöm, miről a n. é. közönség a nálam levő orvosi bizonyitvány alapján meggyőződhetik.

Rendelkezési óra naponta d. e. 8-tól 10-ig, d. u. 2-től 4-ig. Ajánlom magam a n. é. közönség becses pártfogásába.

Daul Demeter,

tyukszem-mütő.

Kádas-utcza 1832. Feldman-ház.

☛ Még csak e hó 20-ig. ☚

(272.)

MINDENNEMÜ

titkos betegségek

és

bőrbajok

gyógyittatnak RICORD párisi egyetemi tanár egyedüli biztos gyógymódja szerint.

FOGAK

és azoknak tövei fájdalom nélkül kihuzatnak.

Weisz Gyula

specialista gyógyász,

a budapesti császári és királyi katonai főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamü orvos által.

Lakik: széchényi-utcza, 1808. számu házban, (Czirinkó G. ur butortelepe.)

FROHNER SZÁLLODA

MEGNYITÁSA.

Van szerencsém értesiteni a nagyérdemü közönséget, hogy diszesen berendezett szállodámat s ennek étkezési termeit

PIACZ-UTCZÁN A MEGYEHÁZZAL SZEMBEN

f. hó 14-én, vasárnap este

7 órakor, a helybeli első rendü zenekar müködése mellett megnyitottam.

Szálloda-helyiségemben a kávéház helyiségei még el nem készülhetvén, annak megnyitása később fog eszközöltetni.

Midőn a t. közönséget szállodám megnyitásáról ezennel értesitem, egyszersmind ajánlom magamat nagybecsü pártfogásába.

Frohner Bernát.

ÓVÁS!

A mint értesültünk, egy tőlünk elbocsátott munkás, régi tisztelt vevőinknek tévedésbe hozásán törekedik, a mennyiben ugy adja ki magát, mintha a mi urunk Légrády Józsefnek társa lett volna.

Ennek folytán indittatva érezzük magunkat azon nyilatkozatra, hogy urunk Légrády József, mint általánosan tudva van, soha társszövetségben senkivel nem állott, mivel üzletét (aranymü és gyémántirás gyárát) egyedül maga kezelte és vezette.

Számos tisztelt vevőinket felkérjük, tévedések kikerülése végett, következő czimünket

Légrády József utóda

előbb LÉGRÁDY JÓZSEF,

Hernals, Ottakringerstrasse 86—88.

figyelembe tartani sziveskedjenek.

Ajánljuk egyuttal gyártmányainkat legkitünőbb választékban és minőségben az üvegesek, üvegfestők, látszerészek és vegyészek számára.

Gépgyémántokat, gép-épitőknek, papirgyáraknak a kemény aczélpapir- és porczellán-hengerek lefejtésére; gyémántfurókat stb. Továbbá nyers, csiszolatlan gyémántokat, üveg- és ásványviz gyárosoknak.

Rajzok és árjegyzékek, kivánatra ingyen küldetnek. (274.)

Kiadó tulajdonos: JENEY JÓZSEF.

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.